

Jaarverslag 2019 van de Vereniging Musea Schouwen-Duiveland VMSD

15 april 2020

Inhoud

1 Inleiding	3
2 Missie van de VMSSD	4
Eiland	4
Verhalen	4
Vereniging	4
Doel	4
Zingeving	4
Gezamenlijk	4
Musea	4
3 Samenwerking	5
Organisatie	6
BEZOEKERSAANTALLEN	6
CAMERAMUSEUM	6
ONTWIKKELPERSPECTIEF	6
HUIS DE HAENE	6
VRIJWILLIGERSWERVING	6
Educatie	7
EDUCATIE SUBSIDIE GEMEENTE	7
EDUCATIEF MEDEWERKER	7
EDUCATIE ZICHTBAAR MAKEN	7
VVV-INSPIRATIECENTRUM RENESSE	7
CULTUUR CAFÉ	7
DOE-US!	7
KCE OOSTERSCHELDEREGIO	8
Promotie	8
PUBLICITEIT	8
SOCIAL MEDIA	8
PROMOTEAM	8
VVV DATABASE	9
VMSSD WEBSITE	9
MEDIAPLAYER	9
ZIDS SCHERMEN	9
MUSEUMWEEKEND	9
OPEN MONUMENTENDAG	9
Presentatie	9
COLLECTIEREGISTRATIE	9
75 JAAR GELEDEN: HET LAATSTE OORLOGSJAAR	10
CANON SCHOUWEN-DUIVELAND	11
ERFGOED LIJNEN	11
4 Financieel verslag 2019 en Begroting 2020	12
Staat van baten en lasten 2019	12
Algemene Begroting 2020	12
Projectbegroting Schouwen-Duiveland bevrijd!	12

1 Inleiding

De Vereniging Musea Schouwen-Duiveland (VMSD) werd op 22 mei 2012 opgericht door leden van het toenmalige Platform Musea Schouwen-Duiveland. Met als doel de samenwerking tussen de leden te versterken met een vereniging als rechtspersoon. Zo kunnen, namens de aangesloten musea, over samenwerkingsprojecten beter afspraken worden gemaakt met partners, zoals overheden, cultuuraanbieders, fondsen, dienstverleners en sponsors.

Op grond van artikel 14 lid 2 van de statuten van de VMSD brengt het bestuur van de vereniging op een ledenvergadering binnen zes maanden na afloop van het boekjaar een jaarverslag uit over de gang van zaken in de vereniging en over het gevoerde beleid. Het jaarverslag omvat tevens de staat van baten en lasten 2019 en de begroting 2020.

Het Jaarverslag 2019 is vastgesteld, i.v.m. Corona beperkingen, aan de hand van de VMSD-ledenraadpleging per email.

L. Bijlsma, voorzitter

R. Geluk, penningmeester

H.J. van der Veer, secretaris

2 Missie van de VMSSD

Eiland

Schouwen-Duiveland is een eiland met een lange en rijke geschiedenis, verbonden aan de zee, de handel en de natuur. Slechts een halve eeuw geleden 'eiland af' door de bouw van de Deltawerken en de Zeelandbrug, reikt haar geschiedenis tot diep in de middeleeuwen. In historische stadjes, in karaktervolle dorpen en in het landschap is veel bewaard gebleven van de strijd om het bestaan en de strijd tegen de krachten van de natuur. Schitterende monumenten weerspiegelen perioden van grote welvaart en ambitie.

Verhalen

De vertellingen van Schouwen-Duiveland zijn de moeite waard en omvatten lessen over verleden, heden en toekomst. Veel daarvan is bewaard in de afzonderlijke musea van het eiland. Als je de verhalen van de musea bij elkaar optelt heb je een schitterend pallet van dit aan verhalen schatrijke eiland. De musea vormen dan ook samen de 'Schatkamers van het eiland'.

Vereniging

Het eiland Schouwen-Duiveland telt acht musea die samenwerken in de VMSSD. De musea werken samen om de verhalen van het eiland effectief te ontsluiten voor de bewoners en bezoekers van het eiland. De samenwerking nam een aanvang door het samenvoegen van de voormalige zes tot één gemeente op Schouwen-Duiveland op 1 januari 1997. Eerst in de vorm van een Platform en vanaf 2012 als Vereniging.

Doel

De diversiteit aan onderwerpen en de betekenis daarvan vormen een bron van inspiratie met lokale, regionale, nationale en zelf internationale betekenis. Kleine meer lokale musea en grote publiekstrekkingen vullen elkaar aan. Het doel van de samenwerking is een bijdrage te leveren aan een goed bewoners-, bezoekers- en vestigingsklimaat: een boeiend en bruisend eiland waar veel te beleven is.

Zingeving

Enkele musea hebben een professionele staf, echter alle 8 musea kunnen alleen bestaan dankzij het vele vrijwilligerswerk. De musea bieden een scala aan interessante werkzaamheden en bieden zingeving aan de tijdsbesteding van jong en oud in de diverse woonkernen van het eiland.

Gezamenlijk

Met het motto 'alleen ga je sneller, samen kom je verder' werken de musea samen aan de volgende onderwerpen:

- **Educatie** voor jongeren en bijdragen aan de leerdoelen van de scholen
- **Promotie** en communicatie naar de doelgroepen, dagtoeristen, verblijfstoeristen en bewoners
- **Collectiebeheer** inventarisatie en registratie van het erfgoed
- **Presentatie** verbetering expositie door uitwisseling van kennis en objecten
- **Vrijwilligers** werven, boeien en binden
- **Bedrijfsvoering** delen van kennis over ondernemerschap, administratie en inkoop
- **Huisvesting** delen van kennis en informatie

Musea

De volgende musea zijn lid van de VMSSD:

- **Brusea** Bruinisse
- **Brouws Museum** Brouwershaven
- **Ceramuseum** Zierikzee
- **De Burghse Schoole** Burgh-Haamstede
- **Streek- en Landbouwmuseum Goemanszorg** Dreischor
- **Museumhaven Zeeland** Zierikzee
- **Watersnoodmuseum** Ouwerkerk
- **Stadhuismuseum** Zierikzee

3 Samenwerking

In het verslagjaar is de volgende capaciteit ingezet voor de gezamenlijke actie:

- Allereerst is er de vrijwillige capaciteit die onder andere door de verschillende musea wordt ingezet. Zo is ook het werk van het bestuur van de VMSSD vrijwilligerswerk zonder onkostenvergoeding.
- Op de tweede plaats worden specifieke projecten door de VMSSD uitgevoerd ter versterking van de samenwerking. Deze projecten worden gefinancierd door fondsen en subsidiegevers, waarvan de gemeente Schouwen-Duiveland de belangrijkste is.
- Op de derde plaats wordt de samenwerking ondersteund door het Samenwerkingsproject waarvan de gelden tot eind 2019 werden beheerd door het Watersnoodmuseum. Het Samenwerkingsproject is voor een periode van drie jaar bekostigd door de gemeente Schouwen-Duiveland. Het samenwerkingsproject is gestart in 2016 en is met enige uitloop in 2019 beëindigd. De financiële verantwoording van dit project is aan het Watersnoodmuseum. De resultaten worden in deze verantwoording van de VMSSD voor zover relevant meegenomen en aangeduid onder Samenwerkingsproject.
- Op de vierde plaats wordt de VMSSD ondersteund door de educatie-medewerkster voor 10 uur en vanaf 1 september voor 16 uur per week. De aanstelling van de educatie medewerkster verliep tot 1 september via het Stadhuismuseum; vanaf 1 september is zij in dienst van de VMSSD.

De ontwikkelingen en resultaten van de samenwerking worden hierna gerapporteerd voor achtereenvolgens de thema's organisatie, educatie, promotie en presentatie. Tot slot worden de VMSSD financiën verantwoord.

Organisatie

BEZOEKERSAANTALLEN

1 De bezoekersaantallen zijn in het verslagjaar gezamenlijk met 4,4 % gedaald. De oorzaak is moeilijk aan te geven. Opgemerkt wordt dat het Cameramuseum in 2018 moest sluiten. Twee van de kleinere musea hadden te maken met een stijging, de anderen hadden helaas te maken met een iets geringere toeloop..

Museum	2018	2019	toe- afname
Brusea	2.803	2.699	-104
Brouws Museum	2.031	2.518	+487
Cameramuseum (open tot 31 juli 2018)	608	0	-608
De Burghse Schoole	3.793	4.788	+995
Streek- en Landbouwmuseum Goemanszorg	3.859	3.716	-143
Museumhaven Zeeland	10.800	10.390	-410
Watersnoodmuseum	100.881	97.434	-3.447
Stadhuismuseum	24.065	20.757	-3.308
Totaal	148.301	142.302	-6.538

CAMERAMUSEUM

2 Het Cameramuseum is in 2019 gesloten gebleven. De collectie van het Camera museum is tijdelijk opgeslagen in afwachting van het resultaat van de zoektocht naar een nieuw onderkomen. Het museum heeft derhalve geen inkomsten vanuit bezoek, maar wel opslagkosten. Op beurzen worden collectie items die dubbel cq over zijn verhandeld. De website is in de lucht en geeft de nodige informatie aan belangstellenden.

ONTWIKKELPERSPECTIEF

3 In januari 2018 is een toekomstvisie voor de VMSSD gepresenteerd onder de titel "Schatkamers in verbinding", opgesteld door Berends Beleid & Advies. Het rapport ziet als belangrijke opgave voor de groep kleinere musea:

- meer lokaal draagvlak en de daaruit voortkomende aanwas van vrijwilligers;
- een rijker ingevulde profilering van de musea met wat meer eigentijdse beleving van het verhaal; en
- meer slagkracht in organisatie, communicatie en bedrijfsvoering.

4 Deze opgaven zijn door het adviesbureau BMC uitgewerkt in concrete voorstellen (sept.2018). Het rapport constateert dat de kleinere musea economische en maatschappelijke belangrijke waarden hebben. Ze vergroten de aantrekkelijkheid van het eiland en geven zingeving aan de lokale erfgoedgemeenschappen. De verdergaande samenwerking tussen de kleinere vrijwilligersmusea richt zich voornamelijk op:

- het toewerken naar de profilering op de eigen hoofdthema's, die in het rapport zijn uitgewerkt als onderdelen van het 'Verhaal van Schouwen-Duiveland';
- ter versterking van de presentatie het opstellen van een gezamenlijk collectiebeleid en een adequate uitwisseling van collectie;
- de gezamenlijke introductie van het 'Verhaal van Schouwen-Duiveland met een gezamenlijk programma wissel-tentoonstellingen, een gezamenlijk programma museumeducatie en gezamenlijke publiciteit en marketing.

5 Voor het benutten van de potentie is slagkracht ontwikkeld voor de vrijwilligersmusea door een verdergaande samenwerking. Daarvoor is professionele ondersteuning ingezet, naast de educatiemedewerkster, in de vorm van een coördinator-aanjager en promotie en marketing capaciteit, mede mogelijk gemaakt met steun van het Mondriaanfonds.

HUIS DE HAENE

6 Huis de Haene is het oudste huis van Zeeland en eigendom van de gemeente Schouwen-Duiveland. Voorlopig is dit project geparkeerd omdat de toekomst ongewis is.

VRIJWILLIGERSWERVING

7 Musea werken met vrijwilligers en de musea kunnen alleen bestaan door vrijwillige inzet. Het vrijwilligersbestand vergrijsst in rap tempo en musea hebben gebrek aan nieuwe vrijwilligers. Het beeld dat musea ontmoetingsplaatsen voor de kernen kunnen worden is onderwerp van bespreking geweest en zal ook in de toekomst de nodige aandacht behouden. Bij diverse gelegenheden is de vrijwilligers wervingsfolder van de VMSSD uitgereikt. In combinatie met een persoonlijke of huis aan huis aanpak heeft dit slechts incidenteel succes gehad.

Educatie

EDUCATIE SUBSIDIE GEMEENTE

8 De Gemeente Schouwen-Duiveland stelt aan de VMSSD tweejaarlijks middelen beschikbaar voor een educatief medewerker. Alle musea hebben eigen educatieprogramma's voor kinderen ontwikkeld. De bedoeling van de educatief medewerker is initiatieven te ontplooiën om de musea en scholen aan elkaar te verbinden en de kwaliteit van de educatieprogramma's voor de doelgroepen van jongeren in brede zin te helpen verbeteren en de presentatie en promotie te bevorderen. Voor de jaren 2019 en 2020 is een hernieuwde subsidie toegekend door de gemeente voor continuïteit van de educatie medewerker.

EDUCATIEF MEDEWERKER

9 De educatief medewerker is Anne van Hekke. Het afgelopen jaar heeft de educatie medewerker zich ingezet om haar ervaringen en expertise op het gebied van musea en educatie te verbinden met de behoeften van de musea op Schouwen-Duiveland. Enkele aansprekende activiteiten zijn hierna weergegeven. Voor uitgebreide inzage in haar activiteiten verwijzen we naar het jaarverslag van de educatief medewerker.

EDUCATIE ZICHTBAAR MAKEN

10 Een duidelijke beschrijving en een goede communicatie naar de scholen is belangrijk. Project: Educatie Zichtbaar Maken behelst het beschrijven van de educatieprogramma's van de musea en de digitale communicatie van deze programma's naar de scholen. De educatiemedewerker heeft de programma's geïnventariseerd om te worden aangeboden aan de scholen. De programma's zijn op een prikkelende manier – allen in hetzelfde format beschreven. Ze spitsen zich toe op de kerndoelen van het basis- en voortgezet onderwijs. De VMSSD heeft onder de naam museasd.nl een eigen website. Op de website van de VVV is een educatiepagina aangemaakt, die door docenten bezocht kan worden om een overzicht te krijgen van alle educatieprogramma's die de musea bieden. Deze informatie wordt ook via het KCE Oosterschelderegio en het SCEZ aangeboden.

VVV-INSPIRATIECENTRUM RENESSE

11 Ter promotie van de acht musea op het eiland heeft de VMSSD per museum een object aangeleverd dat in langdurige bruikleen wordt tentoongesteld in het VVV-inspiratiecentrum in Renesse. In het inspiratiecentrum komen naar verluidt 30.000 bezoekers per jaar. Door zich aantrekkelijk te presenteren kunnen de musea meer toeristen enthousiasmeren om naar de musea te komen.

CULTUUR CAFÉ

12 In februari 2019 is weer het Cultuur café georganiseerd in samenwerking met KCE, Cultuurkwadraat, de kinderkunstweek en de Radar scholengroep. De avond bestond uit een informatiemarkt waarop de educatieaanbieders zichzelf konden presenteren, een gezamenlijke maaltijd en verschillende workshops op het gebied van kunst- en cultuur-educatie waaraan leerkrachten en educatieaanbieders (zoals vrijwilligers van de musea en andere organisaties) konden deelnemen. De opzet van dit programma is door zowel leerkrachten als erfgoedaanbieders als positief ervaren. Thema's: 1) Kunst kijken doe je zo. 2) Bezoek een museum met je klas. 3) Handen uit de mouwen. 4) Energie voor je brein: brainstormen met je klas. 5) Boeken in beweging.

DOE-US!

13 Doe-us! is een tweejaarlijks project voor de groepen 7 en 8 van de basisscholen van het eiland. Het doel is dat alle leerlingen van de basisscholen van het eiland minimaal twee musea hebben bezocht. In het verslagjaar is deze editie 2019 een groot succes geweest, alle 21 scholen hebben deelgenomen. De kosten voor de uitvoering bedroegen ca. 15.000 euro, waarvan ongeveer de helft het busvervoer betreft. Met bijdragen van de gemeente Schouwen-Duiveland, Stichting Renesse, KCE Oosterschelde regio, St Cultuurfonds Zeelandia, VSB Fonds en Rabobank Coöperatief Dividend kon deze editie van Doe-us! weer uitgevoerd worden.

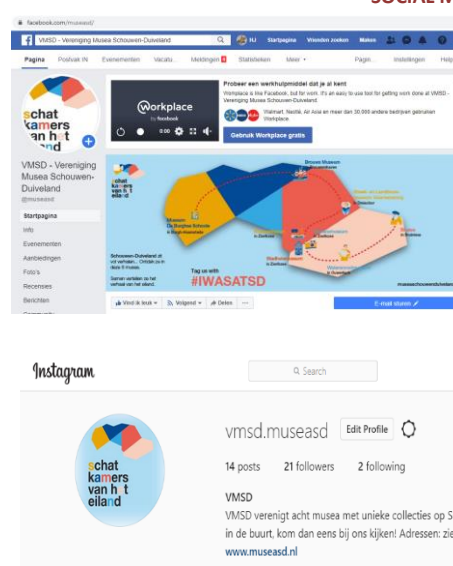
14 Met KCE is intensief samengewerkt i.v.m. de educatieprogramma's. KCE Oosterschelderegio is het centrale aanspreekpunt voor cultuureducatie op alle scholen in de Oosterschelderegio. De educatieprogramma's van de musea worden toegespitst op het 21ste-eeuwse leren en competentieontwikkeling. Daarmee wordt ingespeeld op de drie competenties waarmee een school de cultuureducatie een duidelijke richting wil geven: onderzoekend vermogen, creërend vermogen en reflecterend vermogen. De KCE en de VMSSD hebben daartoe een samenwerkingsovereenkomst gesloten met ingang van 2019.

Promotie

PUBLICITEIT

15 Het gezamenlijk zoeken van publiciteit en bekendheid van de musea is een activiteit die al langer in de praktijk wordt uitgevoerd. Het gaat daarbij om communicatie naar de verschillende doelgroepen en de inzet van verschillende media daarbij. In 2019 is de PR en marketing offensief voortgezet met de inzet van het Samenwerkingsproject. Deze inzet omvat middelen zoals: billboards, advertenties onder andere in de Badkoerier, folders, deelname aan diverse markten, beurzen en free publicity. De verspreiding van de gezamenlijke folder is deels in eigen beheer uitgevoerd en deels via de VVV kantoren.

SOCIAL MEDIA

16 Conform de aanbevelingen in de nota 'Schatkamers in Verbinding' is door Bureau "het Witte Huis" een PR Offensief vorm gegeven, vooral gericht op de inzet van de social media. De opdracht is betaald vanuit het samenwerkingsproject. De online zichtbaarheid van de VMSSD is aanzienlijk verbeterd. Online heeft de VMSSD naamsbekendheid verworven, de community groeit nog steeds en de posts krijgen de benodigde likes. Op Instagram vallen we zelfs op bij diverse andere musea in binnen- en buitenland. Doordat zij onze berichten liken, komen hun volgers ook in aanraking met de VMSSD en de musea. Online een identiteit opbouwen kost tijd. Door de kracht van herhaling en regelmatig zichtbaar zijn, raken online bezoekers vertrouwd met de VMSSD en haar musea.

De VMSSD heeft onder meer: 170 volgers op Facebook en 120 volgers op Instagram. Het is de bedoeling dat er verder zal worden gebouwd aan naamsbekendheid op de social media.

PROMOTEAM

17 De gezamenlijke VMSSD stand, ontwikkeld voor de presentatie van de musea op lokale en regionale evenementen, omvat promotiemateriaal, warme kleding en opbergkisten. De VMSSD stand is op een aantal manifestaties ingezet, te weten bij de kennismakingsavond voor nieuwe bewoners in het Gemeentehuis, de Landschaps-Doedag in Burgh-Haamstede, de Brouwse dag, de Burghse dag en bij het wijnfeest van de Wijnhoeve De Kleine Schorre in Dreischor.

VMSSD stand op de nieuwe bewonersavond

VMSSD stand op de Burghse Dag

VVV DATABASE

18 Alle musea zijn voor promotiedoeleinden voor het jaar 2019 ondergebracht in één gezamenlijk contract met de VVV. Alle musea zijn met de gegevens over locatie, prijzen, openingstijden en evenementen opgenomen in de database van de VVV Zeeland en benutten daardoor alle daarop aangesloten media. Dit omvat onder andere de website en ZIDS schermen.

VMSSD WEBSITE

19 Alle data van de musea en de evenementen worden ook vermeld op de website van de VVV en komen hierin automatisch naar voren. Daarnaast is algemene informatie aan de website toegevoegd en zijn de educatieprogramma's van de musea voor de basisscholen toegankelijk gemaakt. Van de VVV wordt een dienstenpakket afgenomen zodat in de VVV-inspiratiecentra van Schouwen-Duiveland de VMSSD folders worden neergelegd. Ook worden de musea vermeld in de Badkoerier, in de VVV toeristische krant en in de agenda's van de regionale pers.

MEDIAPLAYER

20 De VMSSD Mediaplayer, die enige jaren geleden geschonken is door de Ladiescircle, is ook het afgelopen jaar ingezet in het informatiecentrum van Staatsbosbeheer op de Brouwersdam.

ZIDS SCHERMEN

21 In zeven musea zijn ZIDS schermen in gebruik. Het Zeeuws Informatie Distributie Systeem (ZIDS) is een voorziening, ontwikkeld door de VVV Zeeland, ten behoeve van de dienstverlening aan bezoekers van Zeeland. Op deze aanraak-schermen kan de bezoeker allerlei toeristische informatie inwinnen. De musea zijn ook goed zichtbaar met openingstijden, activiteiten en evenementen. Het gebruik van deze schermen voldoet helaas niet echt aan de verwachtingen. Nadere evaluatie is gewenst.

MUSEUMWEEKEND

22 In het museumweekend in april waren de musea zoals te doen gebruikelijk gratis of met korting toegankelijk.

OPEN MONUMENTENDAG

23 Ook tijdens de Open Monumentendag in september waren de musea gratis of met korting toegankelijk.

Presentatie

COLLECTIEREGISTRATIE

24 De kwaliteit van het gezamenlijke cultuurhistorisch product is een belangrijk item in de afzonderlijke musea. Het verhaal per museum kan door het aanpassen van de collectie, het uitwisselen van collectieonderdelen of depotmaterialen sterk aan kwaliteit winnen. Voorwaarde hiervoor is een gezamenlijke uniforme collectieaanpak. In 2017 is door het SCEZ hiervoor een belangrijke basis gelegd. Het is van belang dat er een transparante en goed toegankelijke registratie plaatsvindt van de collecties van de musea van de VMSSD. Veel inventarisaties en registraties zijn in het verleden uitgevoerd. De registraties zijn vastgelegd in de internetbestanden ADLIB en MUSIP. Met een dergelijke vastlegging worden de collecties ontsloten voor een breder publiek. De musea hebben de registraties nu grotendeels op orde.

25 Als onderwerp voor een gezamenlijke wisseltentoonstelling in de kleinere musea is het thema “Het laatste Oorlogsjaar” gekozen.

Het laatste jaar van de tweede wereldoorlog lag Schouwen-Duiveland letterlijk en figuurlijk zwaar onder vuur. Terwijl de rest van Zeeland al in het najaar van 1944 was bevrijd, bleef Schouwen-Duiveland bezet en lag in de frontlinie. De omstandigheden voor de nog aanwezige bewoners waren zwaar en de repressie van de bezetter nam toe. De gebeurtenissen tijdens het laatste oorlogsjaar hebben diepe sporen nagelaten, die tot op de dag van vandaag zichtbaar en voelbaar zijn. In de expositie ‘Het laatste oorlogsjaar’ bliken vijf musea op indringende wijze terug op de oorlogsgeschiedenis van Schouwen-Duiveland. Aan de hand van vijf persoonlijke verhalen werd een indruk gegeven van wat zich hier op het eiland heeft afgespeeld. Van elk verhaal is een uniek bewaarexemplaar gemaakt. Deze uitgaven waren kosteloos verkrijgbaar in de musea.

De pas aangetreden gedeputeerde van Cultuur en Monumenten van Zeeland, mevrouw Anita Pijpelink, heeft op 22 juni de tentoonstelling geopend. Middels een feestelijke tocht met historische Jeeps is in elk van de vijf kleinere musea het startsein van deze mooie tentoonstelling gegeven.

In 2020 zal een uitgebreidere gezamenlijke expositie worden opgezet met als thema: Schouwen-Duiveland Bevrijd! Het project wordt opgedeeld in sub thema's: bevrijding, terugkeer, berechting, herstel en feest.

26 Op basis van de inventarisatie van de collecties, uitgevoerd door het SCEZ, en gezien de aanbevelingen kunnen de presentaties van de musea worden geoptimaliseerd, vernieuwd en zo interessant mogelijk worden gemaakt voor de bezoekers. Het ligt in de bedoeling de presentatie van de kleinere musea in 2020 nog verder te verbeteren door middel van het Pilotproject Ontwikkelperspectief.

ERFGOED LIJNEN

27 Voor het imago en de marketing van Zeeland wordt *erfgoed* steeds belangrijker. Erfgoed is niet saai of ‘iets van vroeger’. Het heeft juist alles in zich om gasten en inwoners een unieke en waardevolle beleving te bezorgen. Daarom zijn voor de cultuur- en vrijetijdssector de Zeeuwse erfgoedlijnen ontwikkeld. De Zeeuwse erfgoedlijnen profileren Zeeland rond aansprekende thema’s die passen bij het karakter en verleden van de provincie. Ze brengen ordening aan in de vele verhalen die de vele afzenders over Zeeland presenteren. Ze helpen om focus en samenhang aan te brengen en geven handvatten voor het vermarkten van het erfgoed doordat ze tot op lokaal niveau in te vullen zijn met concrete verhalen, producten en arrangementen. Ze helpen buitenstaanders én inwoners te verleiden om ook minder bekende plekken eens te bezoeken. In binnen- en buitenland wordt met erfgoed- of verhaallijnen gewerkt.

Ook de VMSSD heeft aansluiting gezocht bij de activiteiten van Erfgoed Zeeland (SCEZ) en een opdracht verstrekt om de erfgoedlijnen voor de musea in samenhang met de plaats van vestiging (erfgoedcluster) nader uit te werken. In 2020 zal dit zijn beslag krijgen. Wellicht kan dit leiden tot een nieuw gezamenlijk project in de nabije toekomst.

ZEEUWSE ERFGOEDLIJNEN

De negen erfgoedlijnen..

	SCHORREN, SLIKKEN EN POLDERS - land van overkanten
	STRIJD TEGEN HET WATER - verdrongen en herrezen
	POORT NAAR DE WERELD - ontdekken en ondernemen
	STERK ZEELAND - strijdtoneel in de delta
	HEREN EN KERKEN - macht en geloof
	ZWARTE SCHUREN EN STOERE PAARDEN - leven en werken op het platteland
	ZILT EN ZOET - smaken van Zeeuwse bodem
	HET ZEEUWSE LICHT - de kust ontdekt
	NIEUW ZEELAND - moderne bedrijvigheid in een veranderend landschap

4 Financieel verslag 2019 en Begroting 2020

Staat van baten en lasten 2019

Onder reguliere kosten wordt verstaan de jaarlijks terugkerende inkomsten vanuit de contributie en jaarlijkse kosten voor de gezamenlijke voorzieningen als vereniging. Projecten worden afzonderlijk gerapporteerd. De balans, zoals is opgesteld door ACCON is als bijlage toegevoegd.

Inkomsten 2019		euro	Uitgaven 2019		euro
Post	Bedrag		Post	Bedrag	
Saldo 1 januari 2019	€ 14.965				
Bijdrage musea	€ 2.275		Kantoorkosten en algemeen	€ 3.434	
RABO clubkas	€ 127		Project laatste oorlogsjaar	€ 26.836	
Mondriaanfonds laatste oorlogsjaar	€ 24.000		Project Doe-Us	€ 13.118	
Doe-us subsidies	€ 14.075		Educatief medewerker	€ 19.786	
			Aanjager samenwerkingsproject	€ 20.000	
Educatie subsidies	€ 35.250		afschrijvingen	€ 15	
			bankkosten	€ 119	
			Saldo 31 december 2019	€ 7.384	
totaal inkomsten	€ 90.692		totale uitgaven	€ 90.692	

Algemene Begroting 2020

De begroting van de reguliere kosten.

Inkomsten 2020		euro
Post	Bedrag	
Subsidie gemeente samenwerking VMSSD	€ 50.000	
Educatie-inzet subsidie gemeente	€ 35.250	
Bijdrage musea	€ 2.275	
totaal	€ 87.525	
Uitgaven 2020		euro
Post	Bedrag	
Vergoeding aanjager/coördinator	€ 20.000	
Vergoeding medewerker Marketing en Communicatie	€ 20.000	
Vergoeding Educatiedewerker + kosten	€ 35.250	
Administratie- en organisatiekosten	€ 5.000	
Uitvoeringskosten Marketing en Communicatie	€ 7.000	
Onvoorzien	€ 275	
totaal	€ 87.525	

=====

Projectbegroting Schouwen-Duiveland bevrijd!

In 2020 herdenken we op Schouwen-Duiveland dat het eiland 75 jaar geleden werd bevrijd door de geallieerde troepen. Er zullen vijf thema's centraal staan, te weten: de bevrijding, de terugkeer van geëvacueerden en dwangarbeiders, het herstel van de schade, de berechting van "landverraders", en over de feestelijkheden. De kleine muzea belichten met een aantal panelen, audiovisuels en andere uitingen de gebeurtenissen van toen.

Inkomsten 2020		euro	Uitgaven 2020		euro
Post	Bedrag		Post	Bedrag	
VSB fonds	€ 20.000		panelen	€ 2.300	
V Fonds	€ 20.000		brochure	€ 5.500	
Stichting Renesse	€ 7.610		Audio visuele presentaties + schermen	€ 20.545	
Prins Bernhard Cultuurfonds	€ 7.500		Virtual reality educatieproject	€ 8.400	
			Publiciteit en communicatie	€ 8.700	
			Diversen	€ 2.500	
			Kosten 5 museumlocaties	€ 5.000	
			Onvoorzien	€ 2.165	
totaal	€ 55.110		totaal	€ 55.110	